

کد سند: BH-HP/Ppv-gu/doc-01/02

تاریخ تدوین: 1398/02/22

تاریخ بازنگری: 1403/12/06

کتابچه راهنمای تصویری
کاربرد وسایل حفاظت فردی
بیمارستان علامه بهلول گنابادی

تهیه کننده:

نعمه شعبی

کارشناس بهداشت حرفه ای بیمارستان علامه بهلول گنابادی

4	مقدمه:
8	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در آزمایشگاه
9	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در پاتولوژی
10	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در اتاق عمل
11	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در واحد لندری
12	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در واحد استریلیزاسیون
13	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی واحد امحاء زباله
14	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در آشپزخانه
15	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در زایشگاه
16	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در شیمی درمانی
17	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی واحد تاسیسات
18	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در اورژانس و بخش های بستری
18	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در طب تصویری
19	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی برای پرسنل حراست و نگهبانی
20	راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی برای پرسنل داروخانه
21	منابع:

مقدمه:

وسایل حفاظت فردی

وسایل حفاظت فردی تجهیزاتی هستند که برای حفاظت کارکنان از صدمات شغلی و یا بیماری های ناشی از تماس با مواد بیولوژیکی، شیمیایی، فیزیکی، رادیولوژیک، الکتریکی و..... طراحی شده اند.

وسایل حفاظت فردی مورد استفاده جهت پیشگیری از عفونت در عین محافظت از کارکنان و پیشگیری از ابتلای آنان، مانع انتقال عفونت به سایر بیماران و افراد میشود.

OSHA (انجمن ایمنی و بهداشت حرفه ای آمریکا) تاکید دارد که افراد در محل کار با وسایل حفاظت فردی تجهیز شوند

این تجهیزات باید بر اساس استانداردها بوده و برای قسمت هایی از بدن که نیاز به حفاظت دارند مناسب باشد.

هدف:

هدف از این دستورالعمل رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در محیط کار با استفاده از تجهیزات ایمنی و حفاظت فردی میباشد.

برای تامین بالاترین سطح ممکن حفاظت وسایل حفاظت فردی باید:

- مناسب با نوع کار انتخاب شود.
- به بهترین نحو ممکن نگهداری شود.
- به طور صحیح و در صورت لزوم استفاده شود.

انواع وسایل حفاظت فردی:

- کلاه (ایمنی، آشپزی، اتاق عمل)
- محافظ تمام صورت (شیلد)
- عینک محافظ
- ماسک (معمولی ساده، N95، N99)
- گان (یکبار مصرف، ضد آب)
- پیش بند (ضد آب، سربی)
- دستکش (یک بار مصرف، وینیل، لاتکس، لاستیکی)
- کفش (کار، چکمه، دمپایی)
- روپوش یا لباس کار
- کاور کفش (در صورت لزوم در بخش های ویژه)
- محافظ گوش (ایر ماف، ایر پلاگ)
- شیلد تیروئید
- شیلد گناد

نکاتی در مورد استفاده از وسایل حفاظت فردی

- فقط در صورتیکه درست استفاده شوند موثرند.
- احتمال عفونت را کاهش میدهند ولی این احتمال را کاملاً از بین نمیبرند.
- جایگزین اصلی ترین جزء کنترل عفونت (شستن دست) نمیشوند.
- وسایل حفاظت فردی اعم از گان، دستکش، کلاه، ماسک، روکششی، عینک یا شیلد محافظ برای محافظت از کارکنان سیستم های درمانی در برابر مواجهات شغلی طراحی شده اند.

برخی از قوانین مربوط به وسایل حفاظت فردی در بیمارستان ها به شرح ذیل است:

- هر زمان که احتمال تماس با خون و سایر ترشحات بدن وجود دارد، باید از وسایل حفاظت فردی استفاده کرد.
- هنگام خارج کردن وسایل حفاظت فردی از آلودگی پوست و لباس های خود جلوگیری کنید.
- قبل از ترک اتاق بیمار وسایل حفاظت فردی را خارج کرده، دور بیاندازید و دست ها را شسته یا با محلول هندراب الکلی هندراب کنید.
- ماسک N95 را زمانی خارج کنید که از اتاق ایزوله هوابرد خارج شده و از بسته بودن درب اتاق بیمار اطمینان حاصل کنید.
- استفاده از گان: در صورت تماس مستقیم با بیمار و احتمال مواجهه با خون، مایعات بدن، ترشحات یا مواد دفعی بیمار بنا به نوع پروسیجر باید از گان استفاده شود.
- از گان استفاده مجدد نشود، حتی برای تماس های مکرر با یک بیمار
- در هنگام LP ماسک بزنید تا میکروارگانیسم های دهان شما باعث آلودگی سوزن نخاعی یا محل ورود سوزن نشود.
- طبق احتیاطات استاندارد هنگام عطسه و سرفه، بینی و دهان خود را با دستمال بپوشانید.
- هر زمان که احتمال پاشیدن خون و ترشحات به کفش کارکنان وجود دارد از کاور کفش استفاده شود.
- زمانی که امکان پاشیدن خون و ترشحات وجود دارد باید بینی، دهان و چشم و تمام بدن پوشانده شود. (گان، ماسک، شیلد)
- در زمان کارگذاری کاتترهای عروقی مرکزی، استفاده از دستکش استریل، کلاه، ماسک، عینک و گان الزامی است.
- ترتیب پوشیدن وسایل حفاظت فردی در زمان کارگذاری کاتترهای عروقی مرکزی یا سایر اقدامات تهاجمی پرخطر:
- رعایت بهداشت دست، گان، ماسک، کلاه، محافظ چشم یا صورت، دستکش استریل
- ترتیب خارج کردن وسایل حفاظت فردی در زمان کارگذاری کاتترهای عروقی مرکزی یا سایر اقدامات تهاجمی پرخطر: دستکش، بهداشت دست ها
- در زمان انجام مراقبت هایی که آبروسل تولید میکنند (برونکوسکوپی، ساکشن راه های تنفسی و انتوباسیون) از ماسک مناسب (طبق وضعیت و نوع ایزولاسیون) به همراه عینک محافظ استفاده شود.
- پوشیدن دستکش مناسب در هر موقعیتی که احتمال تماس با خون و ترشحات بدن بیمار وجود دارد الزامی است.

نحوه استفاده از وسایل حفاظت فردی

ترتیب پوشیدن وسایل حفاظت فردی

دست شستن

گان پوشیدن

کلاه پوشیدن

ماسک

محافظ صورت و
یا عینک

دستکش

ترتیب درآوردن وسایل حفاظت فردی

در آوردن دستکش

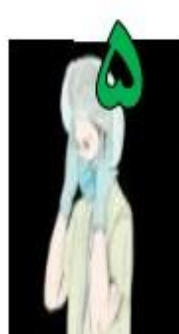
در آوردن گان

شستن دست

درآوردن عینک یا
محافظ صورت

درآوردن کلاه

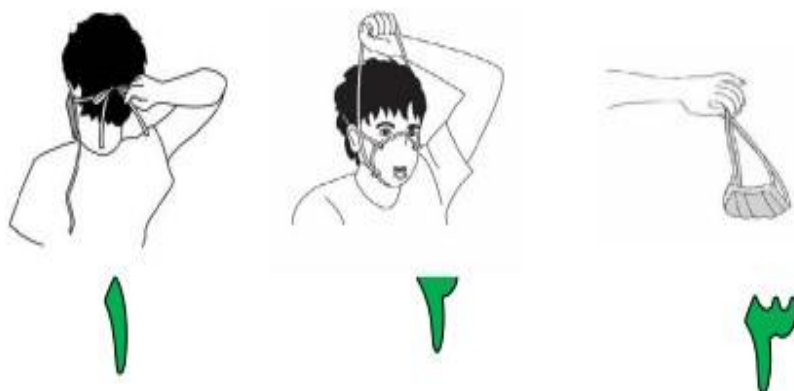
درآوردن ماسک

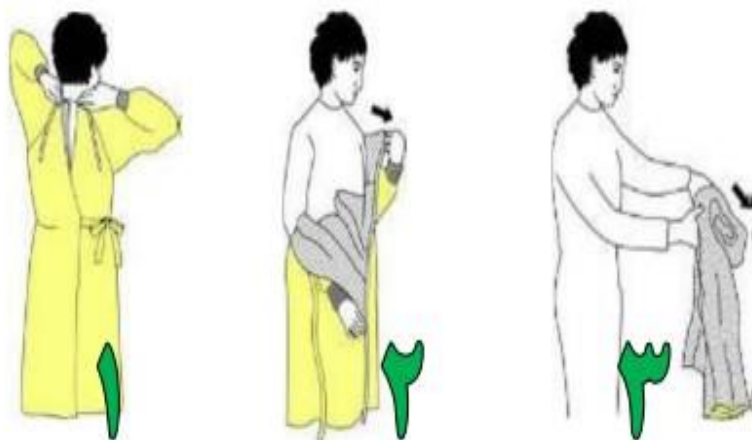
شستن دست

نحوه در آوردن دستکشها

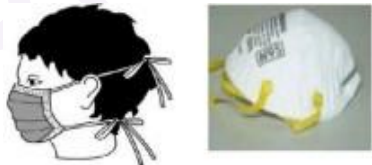
نحوه در آوردن ماسک

نحوه در آوردن کتان

تجهیزات حفاظت فردی به تفکیک بخش در بیمارستان علامه بهلول گنابادی

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در آزمایشگاه

کاربرد	نوع وسیله	
الزام در طول فرایند کاری (خون و مواد خطرناک)	دستکش لاتکس/نیتریل	
شستشوی وسایل شیشه ای و ضد عفونی کردن آنها	دستکش لاستیکی (خانگی)	
الزام در طول کلیه فرآیند کاری	ماسک ایمنی	
هنگام فرآیند کاری با مواد سوزاننده و خطرناک شیمیایی و بیولوژیکی-پاشش خون و ترشحات-تخلیه اتوکلاو	عینک ایمنی/شیلد	
الزام در طول کلیه فرآیند کاری	لباس کار (روپوش)	
جهت کار با محلول های شیمیایی و کار در اتاق شستشو	گان ضد آب	
جهت برداشتن اجسام از اتوکلاو	دستکش مقاوم به حرارت	

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در پاتولوژی

کاربرد	نوع وسیله	
استفاده در تمام وظایف شغلی	دستکش لاتکس/نیتریل	
الزام در طول کلیه فرآیند کاری	روپوش	
هنگام استفاده از زایلن،فرمالین و اتوپسی بافت	ماسک ایمنی	
هنگام اتوپسی بافت و احتمال پاشش خون و ترشحات	عینک ایمنی یا شیلد	

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در اتاق عمل

نوع وسیله	کاربرد
	لباس کار در تمام طول فرآیند کاری
	دستکش لاتکس/نیتربیل هنگام کار با بیمار و احتمال آلودگی دستها/جراحی
	ماسک جراحی - N95 هنگام پاشش ترشحات بیمار، مواد شیمیایی - جراحی
	عینک معمولی / شیلد عینک سربی هنگام پاشش ترشحات بیمار، مواد شیمیایی - جراحی هنگام عمل های جراحی نیازمند به اشعه ایکس
	گان ضد آب هنگام پاشش ترشحات بیمار، داروها و مواد شیمیایی
	کلاه یک بار مصرف هنگام پاشش ترشحات بیمار، داروها و مواد شیمیایی
	دمپایی/کفش جلوگیری از احتمال آلودگی و پاشش مواد شیمیایی
	گان سربی هنگام عمل های جراحی نیازمند به اشعه ایکس

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در واحد لندری

کاربرد	نوع وسیله	
هنگام کار با لباس و ملحفه بیمار و احتمال آلودگی دستها	دستکش لاتکس/وینیل	
هنگام شستشو و کار با مواد شیمیایی، آب زایل و احتمال آلودگی دستها	دستکش لاستیکی (خانگی)	
هنگام پاشش مواد شیمیایی و آبروسولها	ماسک معمولی کربن اکتیو N95/Ffp2	
هنگام پاشش مواد شیمیایی و ضد عفونی کننده ها	عینک ایمنی محافظ	
در طول کلیه فعالیتها	لباس فرم سفید	
در طول انجام کلیه فعالیت ها	کفش جلو بسته /چکمه	

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در واحد استریلیزاسیون

کاربرد	نوع وسیله	
پیشگیری از آلودگی دست ها	دستکش لاتکس/وینیل	
پیشگیری از آلودگی دست ها هنگام شستن ست ها	دستکش لاستیکی (خانگی)	
براشتن ست های داغ از اتوکلاو	دستکش مقاوم در برابر حرارت	
در تمام طول کار	ماسک معمولی	
شستن ست ها	عینک ایمنی محافظ شیلد صورت	
در تمام طول کار و پیشگیری از انتقال آلودگی	لباس فرم	
شستن ست ها	گان ضد آب و یک بار مصرف	
پیشگیری از انتقال آلودگی	کفش جلو بسته /چکمه	
پیشگیری از انتقال آلودگی در تمام طول کار	کلاه یک بار مصرف	

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی واحد امحاء زباله

نوع وسیله	کاربرد
	لباس کار در تمام طول کار جهت پیشگیری از انتقال آلودگی
	گان ضد آب پیشگیری از انتقال آلودگی
	ماسک تنفسی کنترل مواجهات بیولوژیکی
	کفش ایمنی/چکمه هنگام جابجایی و حمل زباله ها و شستشو
	عینک محافظ ایمنی شیلد مواجهات بیولوژیکی/بخار
	گوشی ایمنی حفاظت در برابر صدای بالای دستگاه ها
	دستکش ایمنی چرمی کنترل مواجهات شغلی
	پیش بند بلند چرمی پیشگیری از آلودگی لباس

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در آشپزخانه

کاربرد	نوع وسیله	
در تمام طول شیفت کاری	لباس کار	
در طول فرآیند کاری	ماسک تنفسی	
در طول فرآیند کاری	دمپایی / چکمه	
فرآیند شستشو	دستکش لاستیکی ساق بلند	
جابجایی تجهیزات داغ	دستکش ایمنی حرارتی	
هنگام کار با تجهیزات تیز و برنده	دستکش توری فلزی	
هنگام مواجهه با روغن یا آب داغ	پیشبند چرمی یا ضد آب	

-کارکنان آشپزخانه بایستی به صورت ماهانه چک نشت گاز را از تمامی شلنگ های گاز و اتصالات جهت پیشگیری از حادثه حریق انجام دهند.

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در زایشگاه

کاربرد	نوع وسیله	
در تمام طول شیفت کاری/پیشگیری از انتقال عفونت	روپوش	
در طول فرآیند کاری/کنترل عفونت	ماسک تنفسی طبی و N95	
در طول فرآیند کاری	دمپایی /چکمه	
پیشگیری از آلودگی دست	دستکش (لاتکس-یک بار مصرف)	
هنگام مواجهه با ترشحات عفونی	گان ضد آب-گان یک بار مصرف	
هنگام مواجهه با ترشحات عفونی	عینک/شیلد	

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در شیمی درمانی

کاربرد	نوع وسیله	
در تمام طول شیفت کاری	روپوش	
در طول فرآیند کای	ماسک تنفسی N95	
در اتاق آماده سازی دارو استفاده شود	پوشش پا	
پیشگیری از آلودگی دست/در طول فرآیند کاری	دستکش غیر پودری و غیر لاتکس	
هنگام آماده سازی دارو و دفع پسماند دارو	گان یک بار مصرف غیر قابل نفوذ	
هنگام پاکسازی محیط از دارو که خطر مواجهه با آئروسل وجود دارد/زمانی که احتمال پاشیدن دارو در چشم یا صورت وجود دارد	عینک/شیلد	
هنگام آماده سازی دارو	پوشش سر	

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی واحد تاسیسات

پست شغلی											
کمربند ایمنی											
برق کار	*					*		*			
جوشکار	*							*	*		*
لوله کش	*							*	*		
موتورخانه	*		*				*	*			
نقاش	*			*			*	*		*	
تصفیه خانه	*	*		*			*	*	*	*	
فرزکاری	*		*	*			*	*			
برشکاری	*		*	*			*	*			

✳️ استفاده از کمربند ایمنی جهت کار در ارتفاع میباشد.

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در اورژانس و بخش های بستری

 کلاه	 			 		پست شغلی
*	*		*	*	*	پرستار
	*		*	*	*	کمک پرستار
	*	*	*	*	*	خدمات

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی در طب تصویری

 پاراوان سربی			 	 			 عینک سربی	پست شغلی
*	*		*	*	*	*	*	کارشناس
		*	*	*	*			خدمات

*محافظ گناد جهت حفاظت از اندام جنسی در حین پرتوگیری توصیه میشود.

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی برای پرسنل حراست و نگهبانی

پرسنل حراست و نگهبانی به دلیل کار در فضای باز زیر نور مستقیم خورشید، خشونت و درگیری با بیمار و بستگان وی، ایستادن طولانی مدت و میبایست با تجهیزات حفاظت فردی مناسب حین کار از بروز بیماری های شغلی جلوگیری نمایند.

مهم ترین وسایل حفاظت فردی نگهبانان:

- کلاه لبه دار و آفتاب گیر

- عینک آفتابی

- کفش کار مناسب و راحت

- ماسک

- لباس فرم

راهنمای الزام استفاده از وسایل حفاظت فردی برای پرسنل داروخانه

کارکنان داروخانه نیز به دلیل مواجهه مستقیم با بیماران و همراهان وی لازم است حین کار از لوازم حفاظت فردی مورد نیاز استفاده نمایند.

مهم ترین لوازم حفاظت فردی مورد نیاز داروخانه:

-لباس فرم رنگ روشن

-دستکش یکبار مصرف

-کفش کار مناسب و راحت

-ماسک تنفسی

-دستورالعمل و الزامات ایمنی و بهداشت در آزمایشگاه ها

-سایت مرکز سلامت محیط و کار

-کتاب وسایل حفاظت فردی(دکتر ایرج محمد فام)

-اصول ایمنی و بهداشت شغلی در بیمارستانها

- کتابچه های ایمنی و سلامت شغلی سایر بیمارستانها